

20
25

BİA Medya Gözlem Raporu

Temmuz - Ağustos - Eylül 2025

BİA Medya Gözlem Raporu

“Bu rapor,
Oslo Metropolitan Üniversitesi Gazetecilik ve
Uluslararası Medya Merkezi’nin (OsloMet-JMIC)
finansal desteğiyle hazırlanmıştır.
İçeriklerin sorumluluğu IPS İletişim Vakfı'na aittir,
OsloMet-JMIC’in görüşlerini yansıtmamaktadır.”

Uzayan tutukluluk ve adli kontrole gazeteciye baskı

Özellikle son üç aylık adli tatil döneminde, Fatih Altaylı ve Furkan Karabay örnekleri gibi tutuklulukların uzatıldığı, Elif Akgül ve Ender İmrek dosyalarında olduğu gibi adli kontrollerin kaldırılmadığı birçok durum yaşandı.

Temmuz - Eylül 2025 dönemini kapsayan BİA Medya Gözlem Raporu da, otoriter yönetimin yargıyı kendi amaçları için araçsallaştırdığı bir ortamda Anayasa Mahkemesi (Murat Aksoy, Evrensel vs) ve kimi zaman Yargıtay'ın (Cem Şimşek, Ahmet Ayva vs) gazetecilik ve eleştiri haklarını tescilleyen olumlu kararlarının, “kısmi zarar giderme” dışında bir önemi ve dönüştürücülüğünün kalmadığını gösteriyor.

Avrupa Birliği, Avrupa Medya Özgürlüğü Yasası (EMFA) ve Dijital Yasa gibi düzenlemelerle medya çoğulculuğu, kamu yayıncılığı, sosyal medya platformları ve telif hakları pozitif yönde düzenlemek için adım atarken Türkiye'de yetkililer, baskıladıkları gazetecilik sektörünü Yapay Zeka çağında düzenleme sorumluluğundan da geri duruyor. Türkiye, 180 ülkeyi sıralayan Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) 2025 Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'nde 159. sırada yer alıyor.

Üç ayda en az
8 gazeteci gözaltına alındı

57

3

8

● 2024 ● 2024/3 ● 2025/3

En az 5 gazeteci saldırıya uğradı,
haber yapmaları engellendi.

25

5

● 2024 ● 2025/3

Üç ayda en az 12 gazeteci
işsiz kaldı

12

1

12

● 2024 ● 2024/3 ● 2025/3

RTÜK'ten 4 milyon TL'lik ceza

2024 72 milyon 145 bin TL para, 2 yayın ve 5 program durdurma

2024/3 1 para cezası, toplam 189 bin 283 TL

2025/3 9 para, 6 yayın durdurma, toplam 3 milyon 999 bin TL ceza

● RTÜK Cezaları

Üç ayda
3 gazeteciye
"Erdoğan'a hakaret" davası

3 mahkumiyet

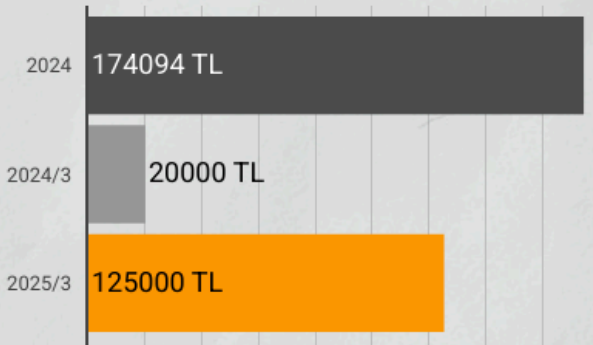
17 sanık, 1 mahkumiyet

16 sanık

● 2024 ● 2024/3 ● 2025/3

AYM en az 125 bin TL ceza
kesti

AİHM Türkiye'ye bu
dönemde ceza kesmedi

Tutuklama furyasına Altaylı, Karabay, Akdeniz ve LeMan ile devam!

Türkiye’de keyfi gazeteci tutukluluğu ağır bir ihlal durumu olarak medya özgürlüğüne zarar vermeyi sürdürüyor. Son üç ayda da, gazeteciler Fatih Altaylı ve Furkan Karabay YouTube yayınlarından, Ercüment Akdeniz HDK soruşturmasından ve Nevşehir’de Can Taşkın’ın da kaleme aldığı iki yazısından mahpusluğu konuşuldu.

LeMan dergisinin beş temsilcisi de, Cumhurbaşkanı’ndan Adalet Bakanı’na kadar birçok iktidar temsilcisinin müdahalesi sonrası şiddet altında gözaltına alınıp “kin ve düşmanlığa tahrik” iddiasıyla tutuklandı. Dördü adli kontrol altında bırakılırken karikatürist Doğan Pehlevan’ın tutukluluğu da uzatıldı.

Dört gazeteciye gözaltı, dördüne de zorla ifade

Türkiye’de keyfi gazeteci tutukluluğu ağır bir ihlal durumu olarak medya özgürlüğüne zarar vermeyi sürdürüyor. Son üç ayda da, gazeteciler Fatih Altaylı ve Furkan Karabay YouTube yayınlarından, Ercüment Akdeniz HDK soruşturmasından ve Nevşehir’de Can Taşkın’ın da kaleme aldığı iki yazısından mahpusluğu konuşuldu.

LeMan dergisinin beş temsilcisi de, Cumhurbaşkanı’ndan Adalet Bakanı’na kadar birçok iktidar temsilcisinin müdahalesi sonrası şiddet altında gözaltına alınıp “kin ve düşmanlığa tahrik” iddiasıyla tutuklandı. Dördü adli kontrol altında bırakılırken karikatürist Doğan Pehlevan’ın tutukluluğu da uzatıldı.

Tarafsızlıktan dem vuran Şahin tarafsız mı?

Eleştirel yayıncılığı Başkanı Ebubekir Şahin’in kamuoyu önündeki çıkışlarıyla ihlal ve taciz eden RTÜK, “tarafsız” bulmadığı Sözcü TV, Halk TV ve Tele1 gibi eleştirel kanalları lisanstan edecek aşamaya getirdi. Şahin, Tele1 ekranlarının beş gün süreyle karartılmasını savunurken RTÜK üyesi İlhan Taşcı, şerh düştükleri bu cezalarla ilgili, “İstedikleri, gerçekler konuşulmasın; hedefleri basını susturmak, ekranları karanlığa boğmak” dedi.

Tutuklu gazeteci Fatih Altaylı’nın YouTube kanalından sonra son olarak da BirGün TV’yi lisans konusunda uyararak RTÜK, haber ve program yayınlarından dolayı TV kuruluşlarına toplam 3 milyon 999 bin 831 TL idari para cezası verdi.

32 yıllık Uğur Mumcu cinayeti cezasızlıkta sembol!

Aracının altına bomba yerleştirilerek katledilen araştırmacı gazeteci Uğur Mumcu'nun dosyası Türkiye'de gazetecilere yönelik suçlarda cezasızlığın boyutlarını gözler önüne seriyor: İnterpol aracılığıyla arandığı iddia edilen bombacı Oğuz Demir 32 yıldır aranıyor, o yılların İçişleri Bakanı Mehmet Ağar 32 yıl sonra mahkemede tanık olarak çaresizliğini anlatıyor! Devlet, bombacıyı aramak için güvenlik kurumlarına 32 yıl sonra yazıyor!

Beş gazeteci ve Evrensel'e saldırı, tehdit kol geziyor

Son üç ayda dördü Mersin'den biri de Elazığ'dan en az beş gazeteci ile İzmir'de Evrensel gazetesi bürosu fiziki saldırıya uğradı; BirGün gazetesi muhabiri İsmail Arı ve JinNews sitesi muhabiri Şehriban Aslan ise ölümle tehdit edildi. Söz konusu vakalar, gazetecilere yönelik saldırıların yetkililerce kanıksandığı uzun bir sürecin sonuçları olarak kamuoyuna yansıyor.

“Cumhurbaşkanı'na hakaret”: Bozulan kararlar, eksilmeyen sanıklar

Son üç ayda, gazeteciler için “Cumhurbaşkanı'na hakaret” suçlamasından verilmiş mahkumiyet kararı tespit edilmediyse de, yargılanacak gazeteciler listesine şimdi de Mehmet Tezkan, İbrahim Kahveci ve Suat Toktaş da eklendi. Diğer yandan Yargıtay, Evrensel gazetesinden Cem Şimşek ve gazeteci Ahmet Ayva'ya yönelik ilk derece mahkemelerin “Cumhurbaşkanı'na hakaret”ten verdiği cezaları bozdu.

Sonuçta TCK'nın 299. maddesi, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 11 yıllık görev süresinde 250'yi aşkın gazetecinin yargılanmasına, en az 79'unun da (kimisi ertelemeli olarak) hapis veya para cezalarına mahkûm edilmesine zemin oluşturdu. Ne 2016 yılına ait Venedik Komisyonu tavsiyesi, ne de AİHM'in Ekim 2021'de Türkiye aleyhine verdiği “Vedat Şorli” mahkûmiyeti, ne yazık ki, gazetecilerin aradan geçen zaman içerisinde de, keyfi davalarla taciz edilmesine engel olamadı.

Muktedir, susturmak için gazeteci peşinde!

Son üç ayda, en 12 gazeteci (İsmail Arı, Melisa Gülbaş, Barış Pehlivan, Barış Terkoğlu, İbrahim Aydın, Uğur Koç, Yaşar Gökdemir, Ferhat Çelik, Osman Akın, Furkan Karabay, Baransel Ağca ve A. Zeki Üçok), muktedirlerin şikayetiyle açılan ceza davalarında “hakaret” veya “kamu görevlisine hakaret” suçlamasıyla hakim karşısına çıktı.

Bu dosyalarda şikayetçiler arasında İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı Akın Gürlek, Turkuvaz Medya Grubu Yönetim Kurulu Başkan Vekili Serhat Albayrak, MHP Mersin Milletvekili ve Nişantaşı Eğitim Vakfı kurucusu Levent Uysal, İstanbul C. Başsavcısı Şaban Yılmaz, Anadolu C. Başsavcısı İsmail Uçar ve İstanbul C. Başsavcivekili Mehmet Yılmaz vardı.

AYM’de kazananlar

Gazeteci Aksoy ve Evrensel AYM’de haklı çıktı Anayasa Mahkemesi (AYM), darbe girişimi sürecinde haksız tutuklandıktan sonra bir de 1 yıl 13 ay hapse mahkum edilen gazeteci Murat Aksoy’un basın ifade özgürlüğü haklarının hukuka aykırı çiğnendiğine hükmetti.

AYM, bir haber nedeniyle TRT’nin Evrensel gazetesini haksız şekilde tazminata mahkum ettirdiğine de hükmetti. Her iki dosyadan AYM, idarenin Aksoy ve Evrensel’e mahkeme gideri dahil toplam 125 bin TL tazminat ödemesine karar verdi.

46 habere yasak, hesap engelleme, bant daraltma

Sulh Ceza Hakimlikleri ve BTK, tutuklu İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu, Cengiz Holding, Can Holding ile ilgili birçok online haber mecrasında yayımlanan en az 46 habere “milli güvenlik” veya “kamu düzeni” gibi gerekçelerle erişim engeli getirdi.

Sansür, sürgündeki gazeteci ve yazarlar Can Dündar ve tutuklu gazeteci Fatih Altaylı’nın YouTube kanalını, Günay Aslan’ın X hesabını, MedyaRadar ve LeMan dergisi sitelerini hedef aldı. Fahrettin Altun’un oğluyla ilgili haberler de bu dönemde yasaktan nasibini aldı.

Yetkililer, CHP’nin polis tarafından İstanbul’daki genel merkez binasının ablukaya alındığı süreçte, X, YouTube, Instagram, Facebook, TikTok ve WhatsApp uygulamalarını da kısıtlayan bant daraltmaya başvurdu.

RTÜK’ten 27 milyon TL ceza, lisanslar tehlikede

Son üç ayda Radyo Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), haber ve programlardan dolayı TV kuruluşlarına 9 para cezası, 6 yayın durdurma cezası kesti.

Para cezalarının toplam büyüklüğü 3 milyon 999 bin 831 TL.

Eleştirel yayıncılığı Başkanının kamuoyu önündeki çıkışlarıyla ihlal ve taciz eden RTÜK, “tarafsız” bulmadığı Sözcü TV, Halk TV ve TELE1 gibi eleştirel ulusal kanalları lisansından edecek aşamaya getirdi.

BİA MEDYA GÖZLEM RAPORU

Temmuz - Ağustos - Haziran

2025

Bildirici'den "Uçaktaki sorulara onay şartı" eleştirisi

İletişim ombudsmanı ve gazeteci Faruk Bildirici, Cumhurbaşkanı ile aynı uçakta seyahat eden gazetecilerin özgürce soru sorma haklarıyla ilgili önemli bir uyarı yaptı; gazetecilerin soracakları soruların "uçak havalanmadan" önceden bildirildiğini ve onaydan geçtiğini gündeme getirdi.

BİA Medya Gözlem Raporu

Bağımsız İletişim Ağı (BİA), 2001'den bu yana medyanın toplum yararını esas alan, politik ve etik olarak sorumlu bir haberciliğe yönelmesini özendirmek; medya ve toplum yöneticilerine uygulamalarıyla ilgili bir ayna tutmak ve yerel medyanın ifade özgürlüğünü sınırlayan uygulamalar karşısında haklarını savunmasına yardımcı olmak amacıyla ifade özgürlüğü ihlallerini izliyor ve raporlaştırıyor.

Geçmiş BİA Medya Gözlem Raporlarına, raporların Kürtçe ve İngilizce çevirilerine [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

bianet.org

20
25

İletişim

Faikpaşa Caddesi Faikpaşa Apartmanı
No: 37 Kat: 3 Daire: 7-8
34425 Beyoğlu İSTANBUL